

Til Kunnskapsdepartementet
Kopi: Arbeidslivets parter og Kompetanse Norge

Oslo, 2. april 2020

Studieforbundene som kompetansepolitisk virkemiddel

Voksenopplæringsforbundet viser til brev av 20.03.2020 og Kunnskapsdepartementets vedtak datert 27.03.2020 som gir unntak fra krav i forskrift om studieforbund og nettskoler.

Voksenopplæringsforbundet setter pris på at Kunnskapsdepartementet raskt fikk fattet vedtak som gjør at studieforbund raskere kan få flere nettbaserte kurstilbud ut til folk som har behov.

Voksenopplæringsforbundet viser til stortinget Prop. 67 S (2019-2020) og Innst. 216 S (2019-2020) og vil med dette komme med innspill om å bruke studieforbundene som et kompetansepolitisk verktøy.

Studieforbundene som kompetansepolitisk virkemiddel.

Norge står nå overfor store utfordringer og tiltakene påvirker både arbeidslivet på kort og lang sikt. Med en stor del av befolkningen ute av arbeidslivet og begrensninger på sosiale møteplasser, kreves det helt spesielle tiltak. Et viktig grep vil være å gi disse mulighetene til å tilegne seg kompetanse slik at de kan fullføre fagbrev, ta opp skolefag eller oppdatert kompetanse slik at de er bedre rustet når de skal tilbake i jobb.

Studieforbundene er ideelle tilbydere av utdanning, opplæring og kurs innenfor et bredt spekter av områder. Studieforbundene har en stor portefølje av utdanninger, opplæring og kurs, fra enkle nettkurs til fagskoleutdanninger og universitets- og høyskolefag. Studieforbundene er rigget for å løse oppgaver for det offentlige og iht. deres krav til rapportering og håndtering av offentlige midler (jf. godkjenning som studieforbund etter voksenopplæringsloven og studieforbund som er fagområdeakkreditert etter fagskoleloven). Studieforbundene løser også oppdrag både fra NAV og fylkeskommuner (for eksempel som følge av voksenretten)

Studieforbundene store fortrinn er at de har god innsikt i læringsformer for voksne, voksnes kompetansebehov, den enkeltes behov for fleksibilitet i forhold til arbeidsforhold og forkunnskaper, familie og bosted. De fremste fortrinnene er fleksibiliteten i utdanningstilbudet, fleksible strukturer og samarbeid med arbeidslivet og tilstedeværelsen i lokalsamfunnene. Dette setter dem i stand til å fange opp kompetansebehov og raskt justere kurstilbudet når etterspørselen endrer seg. Dette gir den enkelte mulighet til raskt å gå i gang med utdanning. Studieforbundene Folkeuniversitetet og Studieforbundet AOF er eksempler på kursarrangører som kan snu seg raskt og tilby den opplæring som nå behøves. Flere studieforbund har solid erfaring med å benytte digitale kanaler for kursvirksomheten og flere har startet arbeidet med digitalundervisning.

Voksenopplæringsforbundet har derfor følgende forslag:

1. **Sørg for at den nye midlertidige søknadsbaserte ordningen inkluderer tilbydere som studieforbund¹.** Studieforbundenes oversikt over fagressurser og evne til å snu seg raskt vil være svært verdifullt i denne krevende situasjonen og de vil på kort tid kunne sette opp ønskede opplæringstilbud. Muligheten for fleksible opplæringstilbud bør nå være en del av de tilbudene NAV, fylkeskommuner og kommuner informerer om.
2. **Ekstraordinær bevilgning på statsbudsjettets Kap. 254 Post 70.** Voksenopplæringsforbundet foreslår at det gis en ekstraordinær bevilgning i Kap. 254 Post 70 som øremerkes til opplæringsvirksomhet rettet mot permitterte, selvstendige næringsdrivende i små bedrifter (f.eks. enkeltmannsforetak) som må innstille og arbeidstakere som har mistet jobben.
3. **Inkluderer studieforbund i kontantstøtteordningen til bedrifter.** Noen studieforbund har blitt påført betydelige tap som følge av situasjonen, og har måttet stenge klasseromsundervisning og annen kursaktivitet med fysisk møte mellom lærer og kursdeltaker. Vi ber derfor om at Studieforbund og deres medlemmer som har fått store økonomiske tap blir omfattet av kontantstøtte til virksomheter.
4. **Utvid målgruppen for Kompetansepluss ordningen og styrk Kompetansepluss frivillighet.** Voksenopplæringsforbundet mener at Kompetansepluss ordningens målgruppe bør utvides til å inkludere permitterte arbeidstakere og mindre næringsdrivende, slik at utvidelsen omfatter personer med høyere utdanning. Ordningen er i dag innrettet mot mennesker med svake grunnleggende ferdigheter, vi mener den ekstraordinære situasjonen krever at vi bruker flere virkemidler. Voksenopplæringsforbundet anbefaler også at Kompetansepluss frivillighet styrkes og innrettes slik at flere studieforbund nå kan tilby opplæring innunder denne ordningen.

Start nå – studieforbundene er klare

Studieforbundene er beredt til å være aktive medspillere for å lette situasjonen for de mange som blir ledige som følge av koronasituasjonen.

Vofo mener finansiering kan kanaliseres gjennom studieforbundsordningen eller via Kompetanse Norge snarere enn fylkeskommunen, som nok vil ta lengre tid og være mer byråkratisk. Studieforbund er underlagt en godkjenningsordning og mange er også godkjent tilbyder av Kompetansplusskurs. Det betyr et etablert system for kvalitetssikring, virksomhetskontroll og rapportering. Det vil også være mer effektivt enn at den enkelte permitterte må via et NAV-system som mangler kapasitet til individuell behandling av søknader om utdanning.

Studieforbundene er klare til å starte opplæring og ta en rolle i samfunnsdugnaden.

Ta kontakt med oss for mer informasjon og samarbeid.

Med hilsen

Voksenopplæringsforbundet

Rune Foshaug
Generalsekretær

Stian Juell
Rådgiver

¹ Innst. 216 S (2019-2020), <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2019-2020/inns-201920-216s/?all=true>

